

Några kommenterade illustrationer till överklagandet

Vi vill inledningsvis påminna om att de bilder, som redovisas av projektet har till uppgift att ge ett underlag för att bedöma huruvida det föreslagna bostadstornets påverkan på den unika natur- och kulturmiljön i Kungliga Nationalstadsparken - en skyddad oas i en växande storstad - innebär en påtaglig skada och därför inte skall tillåtas. Det är då viktigt att besinna att bilder endast redovisar en mycket begränsad aspekt av den totala omvandling av miljön som utbytet innebär. Det är fråga om ett byte från en passiv, ständigt mörk och tyst gasklocka till ett aktivt, ljus- och ljudmässigt påträngande, 50 meter högre bostadstorn med flera hundra lägenheter, samt lekskolor, butiker, restauranger, besökare och turister, rörelser och ljus på marken samt ljus och solreflexer från tornets hela fasad, de översta 40 metrarna då och då insvepta i rökmoln från det 700 meter avlägsna värmekraftverkets skorstenar (175 timmar per år enligt Fortums beräkningar). Att det innebär en betydligt mer omfattande förändringar än vad som framgår av de rent geometriska skillnader i storlek, som kan avläsas i de många jämförande bilder, som sammanställts i Kulturmiljöanalysen måste stå klart för bedömarna.

De bilder som presenteras nedan skall komplettera Kulturmiljöanalysens illustrationer när det gäller redovisningen av bostadstornets påverkan på miljön vid Karl XI's Fiskarstuga, Här ger Kulturmiljöanalysen dålig vägledning. I den döljs den övre delen av det 140 meter höga bostadstornet av trädgrenar, medan här visade bilder (bild 7 från en konstruerad modell av miljön kring Fiskarstugan och bild 8 från hovjägarbostället) visar hur dominerande tornet kommer att upplevas i denna miljö, av länsstyrelsen omnämnd som särskilt viktig att freda.. Här måste det anses befogat att tala om påtaglig skada på Kungliga Nationalstadsparken.

Den andra, i kulturanalysen illa illustrerade våldiga följden av utbytet av den oföränerligt mörka Gasklocka 4 mot ett tidvis lysande bostadstorn redovisas tydligt i bilden från den populära idrottsplatsen i Hjorthagen, som 2010 visade hur en ståtlig, Bobergsk tegelklocka förminskades av ett 170 meter högt bostadstorn, Denna kameravinkel har övergivits när det gäller redovisningen av det nu aktuella 140-meters tornet. I Kulturmiljöanalysen visas i stället ett bildpar (3 och 4) från motsatt sida av gasverket, där de Bobergska gasklockorna nästan helt skymms av byggnader. Det 140 meter höga bostadstornets påverkan på de Bobergska klockorna blir på detta sätt svår eller omöjlig att bedöma. Vi menar att bild 2 nedan visar att även uppförandet av ett 140 meter högt bostadstorn på Gasklocka 4's plats orsakar de byggnadsminnesförklarade Bobergska gasklockorna påtaglig skada.

Det sista bildparet i vår serie har ett positivt, mer optimistiskt budskap. De visas dels för att tydliggöra hur Gasklocka 4 speglar det viktiga sambandet mellan bostadsbebyggelse och industri i Hjorthagen och dels dess roll som märkesbyggnad och symbol, luftigt förmedlande det förra sekelskiftets kommunala framsynthet i denna av oss alla älskade Stockholmsvy.

Källförteckning

- A Fördjupning av MKB, för detaljplan för del av Norra Djurgårdsstaden i stadsdelen Hjorthagen, Stockholm, Samrådshandling. Ansvarig konsult i Planskedet: Bjerking AB
- B Fördjupning av MKB för detaljplan för del av Norra Djurgårdsstaden, Gasklocka 3 och 4, Utställningshandling 2013-08-26. Beställare Stockholms stad, Exploateringskontoret, Ansvarig uppdateringar inför utställning Sweco AB
- C Kulturmiljöanalys för förslag till detaljplan Dp 2009 -11340-54 - Gasklocka 3 och 4, del av Norra Djurgårdsstaden, i stadsdelen Hjorthagen, Stockholm, utredning utförd av Lena Hall, Grontmij AB/ exploateringskontoret och Jonas Claeson stadsbyggnadskontoret, Sthlm

Bild 1

Bilder 1, 2

Vyer från Hjorthagens IP (Alldeles utanför gränsen till Gasverksområdet), med befintlig Gasklocka 4 samt denna ersatt av 170 meters bostadstorn. Bobergs Gasklocka 2 från 1899 återfinnes i båda bilderna. (Källa A, sid 30 och 31)

Denna vy med idag aktuellt bostadstorn (140 meter) saknas helt i materialet.

Ungefärligt läge för det aktuella 140-meters bostadstornets topp indikeras.

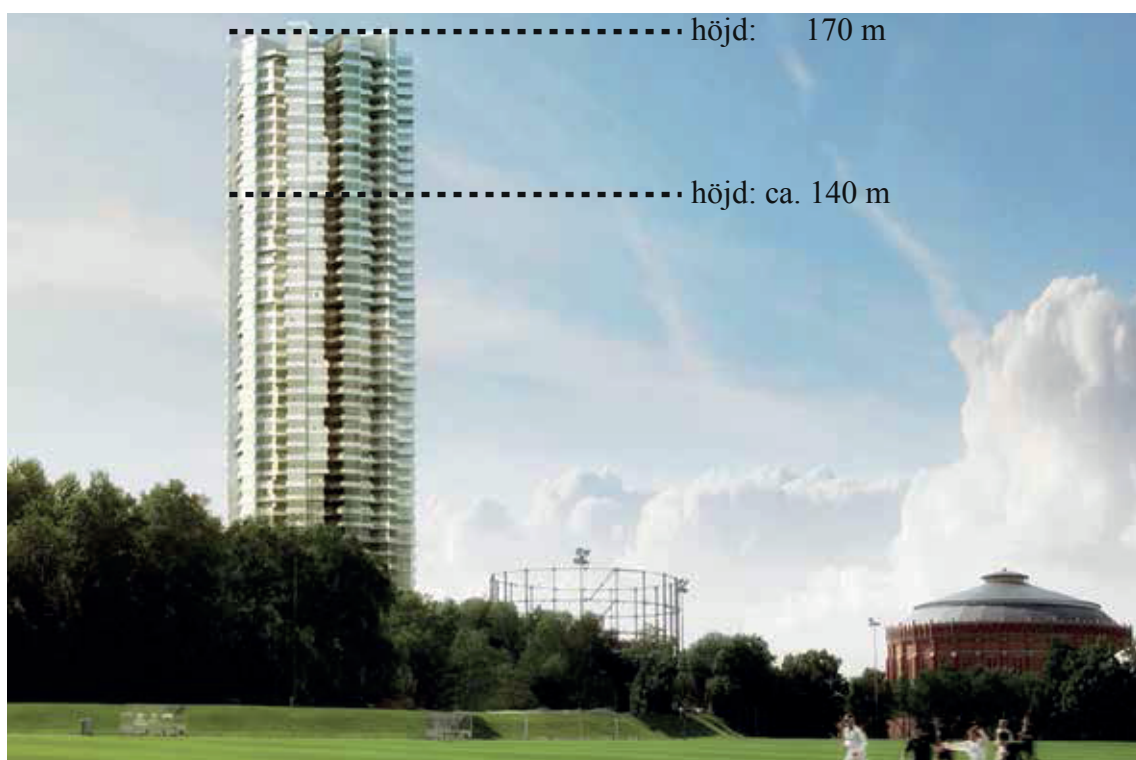

Bild 2

Bild 3

Bilder 3, 4

Vyer inifrån Gasverksområdet idag, dels med Gasklocka 4, dels med denna ersatt av 140 meters bostadstorn. Detta är den enda bildserien i det omfattande materialet, där någon av Bobergs klockor – med viss svårighet – kan skönjas i närheten av det nu aktuella bostadstornet. Vyn saknas i redovisningen av 170-meters tornets påverkan.. (Källa C, sid 115 och 117)

Bild 4

Bild 5

Bilder 5, 6

Vyer från Karl XI:s Fiskarstuga, dels med Gasklocka 4, dels med gasklockan ersatt av det 140 meter höga bostadstornet. (Källa C, sid 51 och 53) Var Top Floor med baren hamnar kan vi inte se i denna illustration, som ändå skulle redovisa just detta (Källa C, sid 51,53) Vi visar därför på nästa sida närbeläggen vy, även bilden av 170-meterstornet (Källa C, sid 52), som indirekt visar 140-meterstornets höjd

Bild 6

Bild 7

Bilder 7, 8

konstruerad bild utgående från stadens tredimensionella terrängmodell, inmätta huskroppar och ortofoton samt information från Stadsmuseets klassificeringskarta. Avstånd från blickpunkt (kamera) till tornets centrum 557 meter. Brännvidd 50 mm. (synfält 39.6). Tornet enligt dp 2009-11340-59. Vyer från trädgårdsmiljön vid Hovjägarbostället/Fiskartorpet, med 140 meter höga tornet. (Källa C, sid 54 och 56).

Bild 8

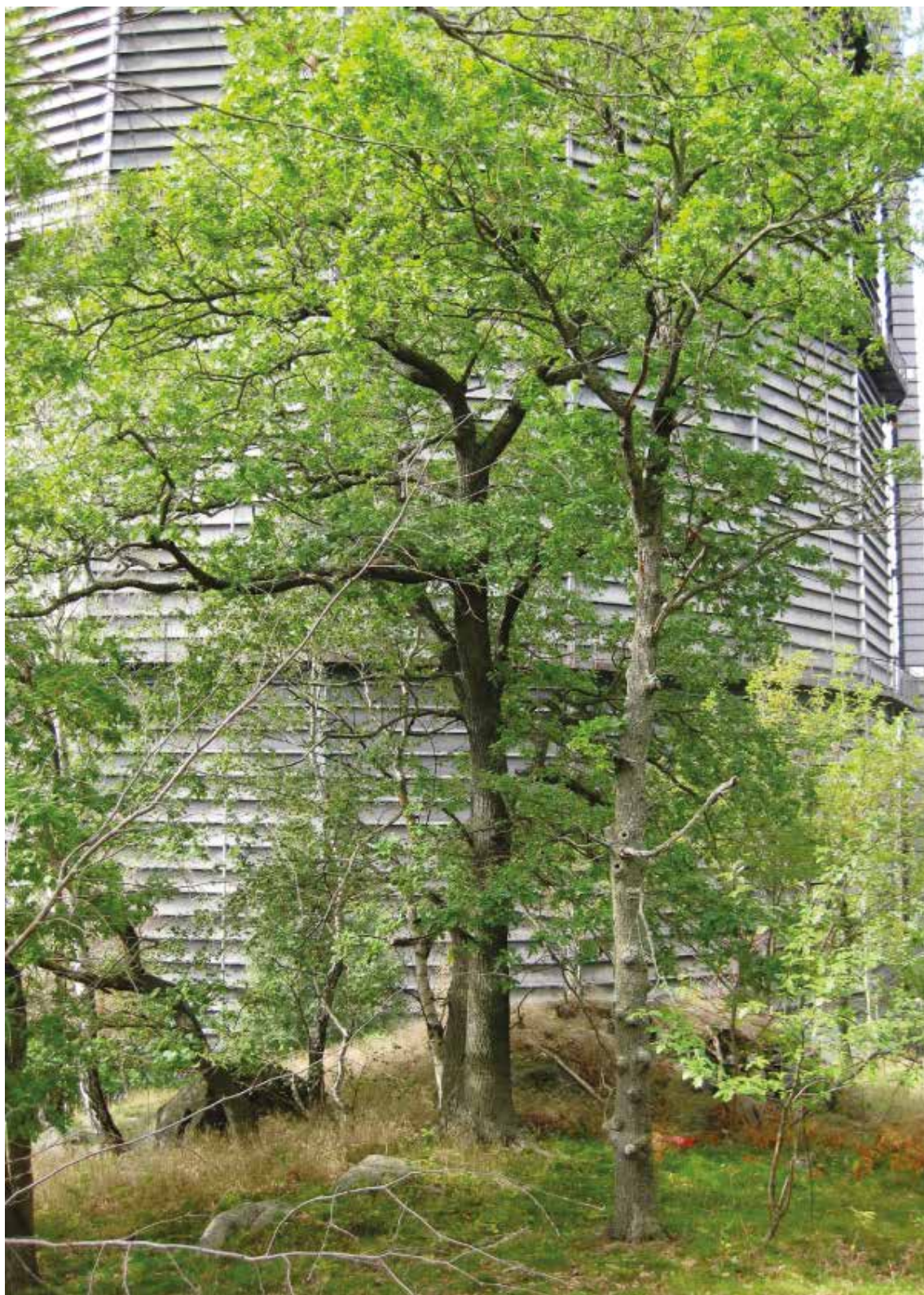

Bild 9

Vy av en del av den 20-sidiga Gasklocka 4. (Källa B, sid 121, vänster bild). Det är inte lätt att få ett begrepp om måtten på gasklockan i den totala avsaknaden av något som relaterar till mänskliga mått. Vi hävdar att detta bidrar till att göra klockan mindre påtaglig. Avståndet mellan de kraftfulla horisontella stålringarna (som dels verkar förstärkande och dels bär gångbryggor) är c:a 17 meter. De 20 mellan dem inpassade plåtkasseterna är 9 meter långa och 0,81 meter höga.

Bild 10

Bilder 10, 11

Vy från Ahlsellvägen, Abessinien idag m. Gasklocka 4, (Källa C, sid 121) visar konkret på sambandet mellan industriutbyggnaden och Hjorthagens tillväxt.

I den nedre bilden svävar landmärket Gasklocka 4 - en symbol för den djärva utbyggnaden av den kommunala serviceindustrierna, en förutsättning för stadens snabba tillväxt - högt över Stockholms vatten. (Foto Christian Laine)

Bild 10. (Bild av Christian Laine)